

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT

AF 24. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: 23. maj 2008
Tidspunkt: Kl. 07.00
Sted: Vær. 2-133

Til stede: Svend Auken (S) formand, Michael Aastrup Jensen (V), Erling Bonnesen (V), Henrik Høegh (V) næstformand, Karsten Lauritzen (V), Morten Messerschmidt (DF), Helle Sjelle (KF), Kim Mortensen (S), Yildiz Akdogan (S), Orla Hav (S), Jeppe Kofod (S), Anne Grete Holmsgaard (SF), Steen Gade (SF), Lone Dybkjær (RV), Bjarne Laustsen (S), Frank Aaen (EL) og Gitte Seeberg (UFG).

Desuden deltog: Økonomi- og erhvervsminister Bendt Bendtsen, videnskabsminister Helge Sander, forsvarsminister Søren Gade, udviklingsminister Ulla Tørnæs og udenrigsminister Per Stig Møller.

Punkt 1. Modtagelse af deputation: ATTAC-Danmark, IBIS, Afrika Kontakt, Mellemfolkeligt Samvirke og KULU (Kvindernes u-landsudvalg)
KOM (2007) 0717 – bilag 3 (henvendelse fra 92-gruppen af 20/5-08)

Delegationen bestod af:

Kenneth Haahr, ATTAC-Danmark

Henrik Bang Andersen, IBIS

Morten Nielsen, Afrika-Kontakt

Helle Løvtstø Severinsen, Mellemfolkeligt Samvirke

Janice Goodson Førde, KULU (Kvindernes u-landsudvalg)

Kenneth Haahr fremførte delegationens synspunkter om EU's økonomiske partnerskabsaftaler med udviklingslandene i overensstemmelse med det fremsendte brev. Han pointerede, at delegationen mente, at den strategi, som Kommissionen har lagt, er forkert, idet man kun har indgået delaftaler med 35 ud af de 76-78 ASEAN-lande om samhandel, og disse aftaler vil give alvorlige problemer for de afrikanske lande og er indgået i de sidste måneder af 2007 under trussel om, at hvis udviklingslandene ikke skrev under, ville man forringe deres adgang til det europæiske marked. Kommissionen har holdt fast i, at 80 pct. af handelen skal være fuldt liberaliseret, AVS-landene har meget ringe adgang til at beskytte enkelte sektorer, og der er risiko for, at det regionale samarbejde ødelægges. Kenneth Haahr betegnede det som positivt, at Folketinget i forbindelse med debatten i forgårs havde præciseret de danske holdninger, og fremhævede, at de indgåe-

de aftaler ikke må opfattes som færdiggjorte, hvilket Rådet burde sende et klart signal til Kommissionen om.

Steen Gade fandt det svært at være uenig med delegationen i, at de indgåede aftaler ikke er særligt gode. Han fremhævede, at Danmark alene ikke kan løse problemerne, idet nogle af de vedtagelser, vi gennemførte for halvandet år siden, er blevet hældt af brættet af de andre lande i EU.

Frank Aaen bad delegationen om at fremsende noget materiale, som viste, at Kommissionen havde brugt trusler over for ulandene. Han pegede på, at regeringen talte om, at man kunne lave nogle tekniske og juridiske finpudsninger, mens Enhedslisten og delegationen mente, der måtte ske en egentlig revision af de indgåede aftaler.

Jeppe Kofod ville gerne have præciseret, hvad delegationens forventninger var til, hvad Rådet kunne gøre.

Lone Dybkjær spurgte, hvem "the bad guys" er.

Henrik Bang Andersen nævnte i svaret til Frank Aaen, at der var en del eksempler på Kommissionens trusler i det fremsendte brev, men lovede at fremsende supplerende materiale herom.

Han svarede Jeppe Kofod, at delegationen ville anbefale Ministerrådet at arbejde for de anbefalinger, der opstilles i brevet fra 92-gruppen.

Henrik Bang Andersen nævnte, at en række EU-lande med England, Holland og Danmark i spidsen havde stillet sig kritisk til de indgåede aftaler.

Morten Nielsen henviste til, at det hollandske parlament dagen før vedtog en beslutning, som lå meget tæt op ad Folketingets beslutning.

Kenneth Haahr svarede Lone Dybkjær, at "the bad guys" først og fremmest er Kommissionen, som havde haft meget svært ved at opfange de signaler, der var kommet fra Ministerrådet. Derfor sluttede han med at opfordre til, at det, der kom ud af det kommende rådsmøde, ikke blot blev et stykke papir, men at det efterfølgende blev fulgt op af regeringen og dens embedsmænd.

Punkt 2. Rådsmøde nr. 2871 (konkurrenceevne) den 29.-30. maj 2008

Økonomi- og erhvervsministeren forelagde punkt 1-3.

Videnskabsministeren forelagde punkt 4-9.

Formanden takkede på udvalgets vegne økonomi- og erhvervsministeren for, at han var mødt op i udvalget på det tidlige tidspunkt.

Økonomi- og erhvervsministeren: Generelt er der tale om et lille rådsmøde, hvor jeg kun har tre sager på dagsordenen. Ingen af sagerne er på til politisk enighed, og jeg vil derfor ikke forelægge nogen mandater for udvalget i dag. Jeg vil kort orientere udvalget om de enkelte sager, som forelægges til orientering.

Videnskabsministeren: Der er møde i Konkurrenceevnerådet den 29. og 30. maj.

Det slovenske formandskab har fremlagt en dagsorden med fem forskningspunkter. De forelægges her i udvalget alle til orientering.

Derudover har formandskabet lagt op til, at ministrene i forbindelse med mødet drøfter, hvor sekretariatet for Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi skal placeres. Den sag vil jeg også orientere udvalget om her til morgen.

1. Integreret industripolitik

– *Rådskonklusioner*

KOM (2007) 0860, KOM (2007) 0853, KOM (2008) 0133, KOM (2007) 0799, KOM (2008) 0113, KOM (2008) 0108, KOM (2007) 0764

Rådsmøde 2871 – bilag 1 (samlenotat side 2)

Økonomi- og erhvervsministeren: Sagen nævner jeg til orientering.

På det kommende rådsmøde skal der vedtages rådskonklusioner vedrørende et integreret industripunkt. Det slovenske formandskab har valgt at samle 7 meddelelser under dette integrerede industripunkt. Det drejer sig om:

- 1) Meddelelsen om Lead Markets.
- 2) Meddelelsen om venturekapital.
- 3) Meddelelsen om standardisering i forbindelse med innovation.
- 4) Meddelelsen om prækommercielle indkøb.
- 5) Meddelelsen om metalindustrien.
- 6) Meddelelsen om de skovbaserede industrier.
- 7) Meddelelsen om forsvarsindustrien.

Jeg mener, at det er vigtigt at sammentænke de forskellige initiativer, der foregår på det industripolitiske område, for derved at udnytte synergier og undgå overlap mellem de enkelte initiativer. Samtidig vil jeg dog bemærke, at det er en smule

uklart, hvilke tanker det slovenske formandskab har gjort sig i forbindelse med at knytte netop disse 7 meddelelser sammen i et punkt.

De enkelte meddelelser indeholder ikke konkrete initiativer, men angiver vejen frem i det videre arbejde, og derfor tjener de selvfølgelig et selvstændigt formål. Overordnet kan jeg nævne, at to af meddelelserne – meddelelsen om Lead Market og meddelelsen om prækommercielle indkøb – udspringer direkte af Kommissionens innovationsstrategi fra september 2006. Sigtet med disse meddelelser er at sikre europæiske virksomheder de bedst mulige rammevilkår ved at forbedre innovationsindsatsen i forhold til vækstmarkeder og i forhold til den offentlige indkøbspolitik.

Yderligere to af meddelelserne – meddelelsen om metalindustrien og meddelelsen om de skovbaserede industrier – er udløbere af Kommissionens industripolitiske handleplan fra 2005. Sigtet med disse meddelelser er at identificere udfordringer i forhold til sektorenes konkurrenceevne, innovation og bæredygtighed på længere sigt.

Overordnet set er alle meddelelserne et led i at adressere de udfordringer, som europæisk industripolitik står over for. Såfremt meddelelserne skulle blive udmøntet i konkrete initiativer, vil disse blive præsenteret for udvalget efter normal procedure. Hvis udvalget ønsker en nærmere afklaring vedrørende nogle af de enkelte meddelelser, skal jeg nok uddybe indholdet.

Steen Gade var lidt usikker på, hvad regeringens linje egentlig var i forhold til vor videre fremfærd med hensyn til integreret industripolitik, og var ikke sikker på, at det var det rigtige snit, man havde foretaget. Han spurgte, hvorfor man ikke i stedet for at satse på bestemte sektorer havde et tværgående tema, som hed energibesparelser. Han syntes i hvert fald, systematikken så lidt besværlig ud. Han bad økonomi- og erhvervsministeren være vågen over for, at man ikke støttede industrier, som alligevel ikke kunne klare sig i den internationale konkurrence, og gik ind for, at man i stedet fandt frem til de områder, der er fremtid i.

Lone Dybkjær forstod, at det slovenske formandskab havde haft behov for at fremlægge en række meddelelser, og spurgte, om nogle af dem er direkte skadelige, idet de måske kan medføre forøget bureaukrati. Hun ville gerne vide, om de havde "added value".

Bjarne Laustsen spurgte, om det, man lægger op til vedrørende forsvarsindustrien, betyder, at de regler, vi tidligere har haft om, at f.eks. leverancer til søværnet ikke behøvede at komme i EU-udbud, ophæves, således at forsvaret skal følge de almindelige udbudsregler. Konkurrence kan sikkert være fin for at få de bedste priser frem, men er vi sikre på, at de andre lande også vil følge de nye regler?

Svend Auken anede i samlenotatets gennemgang af prækommercielle indkøb en skepsis fra regeringens side, men pegede på, at erfaringerne fra den miljøteknologiske industri viste, at hvis ikke vi havde haft ordninger, der gjorde, at samfundet spillede en betydelig rolle, var de ikke blevet et interessant marked for investorerne. Selvfølgelig er der en afvejning af på den ene side at undgå statsstøt-

te og på den ene side at bruge et af de allermost virkningsfulde midler, hvis der er noget, man gerne vil fremme.

Økonomi- og erhvervsministeren var sådan set enig med Steen Gade i, at systematikken så lidt besværlig ud – for at sige det diplomatisk. Han havde selv undret sig over, at formandskabet slog netop disse meddelelser sammen under det samme punkt og ikke tog innovationssiden med. Han ville være meget vågen over for, at man ikke lavede en form for skjult statsstøtte frem for at tænke i nye produkter og nye serviceydelser.

I relation til Lone Dybkjærs spørgsmål om "added value" sagde økonomi- og erhvervsministeren, at der stod noget om, at f.eks. venturekapital er vigtig for virksomhederne, men der var ikke tale om konkrete tiltag.

I svaret til Bjarne Laustsen sagde økonomi- og erhvervsministeren, at det foreliggende forslag intet har med modkøb at gøre, men kan vi ved at indføre en fælles europæisk standard og nedbryde nogle handelsbarrierer få mere konkurrence på området, kan vi opnå noget. Det vil være godt, hvis man f.eks. kan få forsvarssystemerne til at tale sammen. Men økonomi- og erhvervsministeren ville have det i baghovedet, om der blot var tale om et forsøg på at promovere den europæiske forsvarsindustri i forhold til forsvarsindustrier i andre lande.

I forbindelse med prækommercielle indkøb sagde økonomi- og erhvervsministeren til Svend Auken, at vi vil prøve på at få staten og virksomhederne til at arbejde sammen, sådan at der bliver tale om "added value". Det kan godt være med til at generere noget mere på et tidspunkt.

Steen Gade pegede i relation til industripolitikken på, at en tværgående satsning på grønne offentlige indkøb ville være meget klogere, idet det vil give mere resourcebevis innovation. Han bad derfor økonomi- og erhvervsministeren bruge det som et eksempel i diskussionen.

Bjarne Laustsen gjorde opmærksom på, at han ikke havde spurgt om modkøb, men om licitationsreglerne. I den forbindelse pegede han på, at man kunne henvise til, at der kunne være tale om militære hemmeligheder, hvis man ønskede at bygge et nyt krigsskib på Lindø eller i Fåborg. Betyder de nye regler, at sådanne leverancer til forsvaret altid skal i EU-udbud?

Økonomi- og erhvervsministeren forstod godt, hvad Steen Gade tænkte på rent politisk, når han talte om grønne indkøb, og mente godt, man kunne bruge temaet grønne indkøb som et eksempel. Han gentog, at vi vil være opmærksomme på, at man ikke bruger de konklusioner, der skal drages vedrørende de meddelelser, det slovenske formandskab har fremlagt, til protektionisme. I øvrigt henviste han til regeringens politik for så vidt angår virksomhedernes samfundsmæssige ansvar.

NOT **Økonomi- og erhvervsministeren** syntes, det lød fornuftigt, at man ville bygge skibe på Lindø eller i Fåborg, men på stående fod kunne han ikke svare på det juridiske spørgsmål fra Bjarne Laustsen, men lovede at fremsende et notat om sagen.

2. Forbedring af patentsystemet i Europa

– *Udveksling af synspunkter*

KOM (2007) 0165

Rådsmøde 2871 – bilag 1 (sammenotat side 22)

KOM (2007) 0165 – bilag 1 (grundnotat af 31/5-07)

EUU alm. del (072) – svar på spørgsmål 1 (om en europæisk patentdomstol)

Udvalgsmødereferater:

(behandlet i Statsministeriet 16/11-07 pga. valg, se rådsmøde 2832 – bilag 4)

Økonomi- og erhvervsministeren: I forhold til punktet om patentmeddelelsen kan jeg oplyse, at sagen er på rådsmødet til udveksling af synspunkter på baggrund af en fremskridtsrapport fra formandskabet.

Sagen nævner jeg til orientering.

Der har på nuværende tidspunkt været afholdt 13 møder i Rådets arbejdsgruppe. Flertallet af medlemsstaterne er generelt positive over for patentmeddelelsen. Det tegner således til, at der kan opnås enighed vedrørende en række elementer i relation til de konkrete rammer for en fælles patentdomstol. Der udestår dog fortsat nogle svære drøftelser. Som det fremgår af formandskabets fremskridtsrapport, vedrører disse blandt andet sprogordningen – det vil sige spørgsmålet om, hvilket sprog retssager skal føres på – kompetencefordelingen mellem førsteinstansdomstolens lokale kamre i medlemsstaterne og det centrale kammer, EF-Domstolens rolle og finansieringen af domstolen.

Senest har formandskabet indledt sonderinger af, hvorvidt forhandlingerne om EF-patentet bør genoptages. EF-patentet har indtil nu kun været drøftet på to arbejdsgruppemøder. De vanskeligste spørgsmål i relation til EF-patentet ser ud til at være sprogordningen og fordelingen af de årlige fornyelsesgebyrer. Der er altså lagt op til, at såvel domstolssystemet som EF-patentet skal drøftes i Rådets arbejdsgruppe i den kommende tid.

Regeringen støtter ambitionen om at forbedre det europæiske patentsystem, og vi er generelt positive over for de foreslåede initiativer i Kommissionens patentmeddelelse. Jeg håber meget, at det vil lykkes at skabe rammerne for en forbedring af det europæiske patentsystem, men som sagt vil jeg ikke lægge skjul på, at der fortsat venter endda meget vanskelige drøftelser forude. Den seneste melding fra Coreper er, at især Spanien, men også Tyskland, Italien og Luxembourg fortsat mener, at der er en lang række udeståender, der skal afklares, før man kan begynde at tale om fremskridt.

I forbindelse med de tidligere forhandlinger har vi et mandat fra 2001. Det er dog min klare opfattelse, at det vil være nødvendigt at indhente et nyt mandat fra udvalget her. Det er bestemt min ambition, at det mandat indhentes tidligt. På den anden side skal drøftelserne være så fremskredne, at vi kan se nogle klare konturer af, hvad det er for en løsning, der arbejdes hen imod. Hvis de igangværende sonderinger fører til, at vi inden for de kommende måneder kan se disse klare

konturer, vil jeg forelægge sagen for udvalget igen med henblik på forhandlingsoplæg.

Morten Messerschmidt troede, alle ud fra en overordnet betragtning var enig i, at et fælles patentsystem ville indeholde helt klare fordele for virksomhederne, men samtidig rejste det en række juridisk set delikate problemer, hvilket understreges af, at vi i Danmark skal anvende en § 20 procedure. Derfor bad han økonomi- og erhvervsministeren forholde sig til det, Advokatrådet havde peget på side 27-28 i samlenotatet på side 27-28, nemlig:

- at der bør være mindst et førsteinstanskammer i hvert medlemsland,
- at sagsøgte bør stævnes ved førsteinstanskammeret i sit hjemland, og at domstolen skal besættes med nationale dommere,
- at sagen i første instans skal føres på domicillandets sprog,
- at sager om grænseoverskridende fagedforbud skal føres ved sagsøgtes hjemting.

Steen Gade spekulerede over, om ideen med at lave en patentdomstol kan være, at man på den måde vil smugle softwarepatenter ind i lovgivningen, idet han pegede på, at EPO har udstedt en række softwarepatenter, som er blevet afvist i EU.

Lone Dybkjær spurgte, i hvilket omfang europæisk industri skades ved, at vi har et kompliceret patentsystem i forhold til f.eks. USA.

Hun anmodede Europaudvalgets sekretariat om at udarbejde et notat, som viste forhistorien, inden der kom et forhandlingsoplæg vedrørende patenter.

Hun mente, et af hovedproblemerne var, at man ikke kunne blive enige om sprogeregimet, og spurgte, hvad økonomi- og erhvervsministerens holdning er til, om man i længden kan holde til, at patenter skal oversættes til alle landenes sprog.

Svend Auken huskede godt § 20 afstemninger, som var faldet på gulvet, og da han forstod, at der nu skulle være folkeafstemning om forsvarsforbeholdet, udkastede han den tanke, at man samtidig kunne tage en folkeafstemning om EF-patentet. Han mente, der ikke kun var problemer med EF-patentet i andre lande.

Økonomi- og erhvervsministeren mindedes, at en af de første sager, han blev præsenteret for i Konkurrenceevnerådet for 20 år siden var EF-patentet, og der var ikke sket så meget siden. Han mente, man kunne glæde sig over London-aftalen, som var trådt i kraft den 1. maj. Han tilføjede, at hverken Italien eller Tyskland har ment, der var brug for en fremskridtsrapport, fordi der stadig væk er mange udeståender.

Økonomi- og erhvervsministeren bekræftede i svaret til Morten Messerschmidt, at der var tale om en § 20 procedure. Han håbede på, at der skete fremskridt på patentområdet, men der er stadig mange problemer, bl.a. spørgsmålet om hvilken domstol der skal tage sig af patentsager, og hvem der skal have de penge, patentindehaverne skal betale en gang om året for at opretholde patenterne.

Økonomi- og erhvervsministeren svarede Steen Gade, at han ikke mente, det var en måde at få softwarepatenter ind på, men han mindedes godt de drøftelser, man havde haft i Europaudvalget om softwarepatenter, og ville være opmærksom på problemstillingen.

Over for Lone Dybkjær bekræftede økonomi- og erhvervsministeren, at det betyder en hel del i forhold til konkurrencen med USA, at vi ikke formår at have billige patenter. Londonaftalen betyder, at det bliver lettere og billigere for danske virksomheder at tage patenter ude i Europa, idet man hidtil har skullet oversætte til alle nationale sprog, dvs. 24 sprog, men nu kun behøver oversætte de vigtigste dele af patentet til alle sprog, mens resten blot skal oversættes til engelsk, fransk eller tysk. Ikke alle lande er med i denne aftale, men de store lande er med i den. Et rent EF-patent ville være langt at foretrække, idet vi så ville blive mere konkurrencedygtige over for f.eks. USA. Problemet med sprogene er bl.a., at Spanien insisterer på, at spansk skal være et af de obligatoriske sprog.

I svaret til Svend Auken sagde økonomi- og erhvervsministeren, at på grund af de mange udestående spørgsmål, der stadig var, mente han ikke, man kunne forudse en folkeafstemning om EF-patentet foreløbig, men han tilføjede, at hvis man kunne få Dansk Folkeparti og Enhedslisten med på en lovgivning, behøvede man jo ikke en folkeafstemning.

Steen Gade var glad for, at økonomi- og erhvervsministeren ville være opmærksom på, at man ikke fik smuglet softwarepatenter ind, og bad om et notat om problemstillingen, som forklarede, at der ikke er den risiko.

3. Anden strategiske gennemgang af programmet for bedre lovgivning

– Rådskonklusioner

KOM (2008) 0032

Rådsmøde 2871 – bilag 1 (samlenotat side 30)

Rådsmøde 2784 – bilag 1 (samlenotat vedr. rådsmøde konkurrenceevne 19/2-07 indeholdende høringssvar)

EUU alm. del (042) – bilag 215 (regeringens liste over 50 danske forslag til regelforenkling af 7/7-05)

KOM (2006) 0689 – svar på spørgsmål 1 (om tiltag til at sikre reduktion af administrative byrder)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (072) – bilag 151, side 402 (senest behandlet i EUU 8/2-08 under økofin)

(behandlet i Statsministeriet 16/11-07 pga. valg forud for rådsmøde konkurrenceevne 22.-23/11-07, se rådsmøde 2832 - bilag 4)

Økonomi- og erhvervsministeren: Denne sag nævner jeg til orientering.

Som det er udvalget bekendt, støtter regeringen arbejdet med bedre regulering i EU. På rådsmødet vil det slovenske formandskab fremlægge rådskonklusioner, der beskriver status for arbejdet med bedre regulering i EU og perspektiver for det videre arbejde. Regeringen vil på rådsmødet tilslutte sig konklusionerne.

Arbejdet med bedre regulering i EU ligger i naturlig forlængelse af den danske indsats for regelforenkling og administrative lettelser.

Regeringen støtter, at arbejdet i EU for både regelforenkling og konsekvensvurdering fortsættes og styrkes for derved at sikre kvaliteten af den eksisterende regulering og for at undgå nye unødvendige byrder i ny regulering. Vi vil fra dansk side naturligvis lægge vægt på, at forenklingerne udføres på en måde, der ikke forringer retssikkerheden, arbejdsmiljø og miljøbeskyttelsesniveauet, forbrugerbeskyttelsen eller sundhedsstandarder.

Morten Messerschmidt syntes, det var rimeligt, at man nu begyndte at tale om bedre regulering, når EU nu havde overreguleret i 50 år. Han pegede på, at Dansk Industri på side 35 i samlenotatet fandt det utilfredsstillende, at der i regi af det rullende regelforenklingsprogram kun var vedtaget 16 forslag af Rådet og Parlamentet siden 2005, mens resten var behandlet som komitologisager.

Økonomi- og erhvervsministeren erklærede sig enig i, at der er for få rådsafgørelser vedrørende bedre regulering, men der er dog en vis fremdrift på området.

4. Forslag til Rådets forordning om oprettelse af fællesforetagendet for brændselsceller og brint (FCH)

– Vedtagelse

KOM (2007) 0571

Rådsmøde 2871 – bilag 2 (samlenotat side 2)

KOM (2007) 0571 – bilag 1 (grundnotat af 18/1-08)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (072) – bilag 164, side 468 FO (forhandlingsoplæg forelagt EUU 22/2-08)

Videnskabsministeren: Det første punkt under forskningsdelen drejer sig om vedtagelsen af et fælles teknologiinitiativ for brint og brændselsceller.

Rådet nåede til enighed om dette forslag på sit seneste møde i februar. Forud for dette møde fik regeringen mandat til at tilslutte sig forslaget, der indebærer en fælles offentlig-privat satsning inden for brint- og brændselscelleteknologier.

Formandskabet har nu fremlagt et forslag, der tager højde for Europa-Parlamentets bemærkninger.

Det lægger sig meget, meget tæt op ad den tekst, man i februar nåede til enighed om, og på den baggrund vil regeringen på det kommende rådsmøde støtte forslagets endelige vedtagelse.

Morten Messerschmidt var meget opsat på, at der skal forskes i brændselsceller og brint, men spurgte, om man vurderer, at pengene er brugt bedst muligt, når man vil bruge 470 mio. kr. til at oprette et fællesforetagende, som mest vil tage sig af administrative og organisatoriske opgaver. Ville det ikke være bedre at bruge pengene på forskning og udvikling?

Videnskabsministeren sagde, at sagen var på et så tidligt stade, at man endnu ikke i det forberedende arbejde i detaljer havde drøftet beløbets størrelse. Det har været et ønske fra industrien, at man i højere grad bruger de muligheder, der er for at unytte de forskellige kompetencer, man har rundt omkring. Han tilføjede, at det er i dansk interesse at bruge penge netop inden for dette område.

5. Kommissionens henstilling om forvaltning af intellektuel ejendom ved videnovertførsel og om et kodeks for universiteter og andre offentlige forskningsinstitutioner

– Rådsresolution

[K (2008) 1329]

Rådsmøde 2871 – bilag 2 (samlenotat side 8)

Videnskabsministeren: Kommissionen har fremlagt det første af initiativerne i kølvandet på grønbogen. Kommissionen kommer med en henstilling om forvaltning af intellektuel ejendom ved videnovertførsel.

Henstillingen er ledsaget af et forslag til en kodeks for offentlige forskningsinstitutioner.

Sagen har tidligere været omtalt her i udvalget, da ideen blev lanceret af det tyske EU-formandskab i foråret 2007.

Der er tale om et sæt frivillige retningslinjer, der skal lette samarbejde og handel med intellektuelle rettigheder mellem universiteter og virksomheder.

Det er i bund og grund en af de måder, hvorpå man konkret kan skabe bedre rammer for den fri bevægelighed for viden inden for EU.

Baggrunden er, at det er en tung proces at indgå aftaler om intellektuelle rettigheder – det, vi i daglig tale kalder IPR. Det kan være ekstra svært, når regler, traditioner og praksis varierer fra land til land og fra universitet til universitet.

I regeringen hilser vi derfor Kommissionens henstilling velkommen og støtter den tilhørende rådsresolution.

Den danske lovgivning svarer fint til de principper, som kommer til udtryk her.

Som det er i hvert fald en del bekendt, har man på vore universiteter allerede opbygget professionelle enheder til at hjælpe med patentering og kontrakter.

Indsatsen kan selvfølgelig forstærkes, og her kan principperne i Kommissionens henstilling være en løftestang – også for de danske universiteter.

Sammenfattende kan jeg oplyse, at vi agter at støtte de tre foreliggende forslag til konklusioner og resolutionen.

6. Europæiske forskningsinfrastrukturer og deres regionale dimension

– *Rådskonklusioner*

Rådsmøde 2871 – bilag 2 (samlenotat side 14)

Videnskabsministeren nævnte ikke særskilt dette punkt.

7. Familievenlige forskerkarrierer: imod en integreret model

– *Rådskonklusioner*

Rådsmøde 2871 – bilag 2 (samlenotat side 18)

Videnskabsministeren nævnte ikke særskilt dette punkt.

8. "Ljubljana-processen" – imod realiseringen af Det Europæiske Forskningsrum (ERA)

– *Rådskonklusioner*

Rådsmøde 2871 – bilag 2 (samlenotat side 21)

Videnskabsministeren: Til mødet er der forberedt tre rådskonklusioner og en rådsresolution. Jeg vil særligt fremhæve punktet om den såkaldte "Ljubljana-proces".

Der er tale om en opfølgning på Kommissionens grønbog fra 2007 om videreudviklingen af Det Europæiske Forskningsrum.

Efter en national høring og forelæggelse for Folketinget afgav regeringen i december 2007 danske synspunkter om denne udvikling.

Kommissionen forventes at fremlægge fem konkrete initiativer for et forbedret europæisk samarbejde.

Der er tale om initiativer vedrørende forskermobilitet, rammer for etablering af forskningsinfrastruktur, fælles programmer, internationalt samarbejde om forskning og udvikling og endelig anbefalinger om intellektuel ejendom.

Med igangsættelsen af "Ljubljana-processen" ønsker formandskabet at sætte fokus på visionen for Det Europæiske Forskningsrum.

I mine øjne må en af hovedprioriteterne være, at vi skaber et indre marked for viden og fjerner unødvendige barrierer for skabelse og anvendelse af viden i Europa. Denne prioritering ligger i klar forlængelse af topmødet i marts.

Vi skal sigte efter, at den nyeste viden stilles til rådighed for alle brugere, uanset hvor den opstår, og i hvilket land brugerne befinder sig.

Et videnbaseret Europa kræver også flere investeringer i forskning og udvikling – både nationalt og på EU-plan. Her er vi godt på vej, da alle lande har fastsat mål for deres nationale investeringer i forskning og udvikling.

En af de store udfordringer er at skabe nogle rammer, der får erhvervslivet til at forske og udvikle mere, end tilfældet er i dag.

Det er for eksempel den tankegang, der ligger bag de fælles teknologiinitiativer.

En fælles vision for det europæiske forskningsrum bør også tage højde for, at vi på sigt får moderniseret forskningsinfrastrukturen i Europa. Her tænker jeg på større faciliteter og anlæg, som indebærer så store omkostninger, at vi kun når i mål ved en fælles indsats.

9. Placering af sekretariatet for Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi (EIT)

– Politisk drøftelse

Rådsmøde 2871 – bilag 3 (tillæg til samlenotat)

Udvalgsmødereferater:

(behandlet i Statsministeriet 16/11-07 pga. valg forud for rådsmøde konkurrenceevne 22.-23/11-07, se rådsmøde 2832 - bilag 4)

Videnskabsministeren: Jeg vil til slut kort orientere udvalget om, at der i forbindelse med mødet i Rådet vil blive en uformel drøftelse af den geografiske placering af sekretariatet for Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi – det vi normalt kalder EIT.

Såfremt der kan opnås enighed om placeringen, vil der blive gennemført en mellemstatslig konference, som i henhold til traktaten kan træffe beslutning herom.

Jeg har ved flere lejligheder redegjort for EIT her i udvalget og skal minde om, at den endelige beslutning om EIT forelå i april.

Man er nu i fuld gang med etableringen, og en bestyrelse er under nedsættelse.

Formandskabet har anmodet landene om at tilkendegive, om de vil påtage sig værtskabet for EIT-sekretariatet. Der er seks lande, som har vist interesse. Polen, Ungarn, Spanien og Tyskland har sendt et forslag, og så er der sendt et fælles forslag fra Slovakiet og Østrig.

De indkomne forslag er vanskeligt sammenlignelige. Ud fra en helhedsvurdering agter jeg at støtte det polske forslag, som ser ud til at være det bedst forberedte.

Det er imidlertid min vurdering, at det kan vise sig noget vanskeligt at nå til enighed mellem landene ved mødet i næste uge, så det bliver formentlig Det Europæiske Råd, der ved en senere lejlighed kommer til at træffe den endelige beslutning om placeringen af dette sekretariat.

FO Punkt 3. Rådsmøde nr. 2869+2870 (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 26.-27. maj 2008

Dagsordenspunkt 1-9 og 11-23 hører under Udenrigsministeriets ressort.
Dagsordenspunkt 10 hører under Forsvarsministeriets og Udenrigsministeriets ressort.

Forsvarsministeren forelagde punkt 10 i tidsrummet kl. 8.05-8.30.
Udviklingsministeren forelagde punkt 11-14 i tidsrummet kl. 8.30-8.55.
Udenrigsministeren forelagde punkt 1-9 og 15-23 i tidsrummet kl. 12.25-13.30.

Udviklingsministeren: Jeg vil alene gennemgå de punkter på dagsordenen for rådsmødet, som er af særlig interesse. De øvrige punkter på dagsordenen kan vi selvfølgelig drøfte, hvis der er ønske om det.

Alle punkter forelægges til orientering.

Udenrigsministeren: Som der er tradition for, er rådsmødet vedrørende almindelige anliggender og eksterne forbindelser i maj måned et såkaldt jumbomøde med deltagelse af flere ministre. Forsvarsministeren og udviklingsministeren har tidligere i dag forelagt de sager på rådsmødets dagsorden, som hører under deres ansvarsområder.

For så vidt angår mine sager vil jeg som sædvanlig alene gennemgå de punkter på dagsordenen for rådsmødet, som er af særlig interesse. De øvrige punkter på dagsordenen kan vi selvfølgelig drøfte, hvis I ønsker det.

Denne gang er der ét punkt på dagsordenen, som jeg forelægger til forhandlingsoplæg. Det er frihandelsaftalen mellem EU og Sydkorea (dagsordenens punkt 17), som jeg af hensyn til fortroligheden i forhandlingerne vil forelægge for lukkede døre. Efter vores drøftelse af dette punkt vil jeg gå videre til de øvrige emner, som alle er til orientering, og som vi kan drøfte på almindelig vis.

1. Forberedelse af Det Europæiske Råd d. 19.-20. juni 2008:

- Udkast til kommenteret dagsorden

Rådsmøde 2869+2870 – bilag 1 (samlenotat side 2)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

2. Det vestlige Balkan

– Politisk drøftelse

Rådsmøde 2869+2870 – bilag 1 (samlenotat side 4)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (072) – bilag 247, side 760 (senest behandlet i EUU 25/4-08)

(072) side 377 (fortroligt) (behandlet i EUU 8/2-08)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

Jeppe Kofod var klar over, at Balkan ikke stod på dagsordenen for det kommende møde, hvor forsvarsministeren skulle deltage, men han mente, man måtte diskutere situationen i Kosovo, hvor politimissionen ikke er på plads, hvorfor der er opstået et vakuum, der kan betyde, at NATO bliver nødt til at påtage sig politiopgaver. Derfor spurgte han, hvad man kan gøre for at fremskynde, at vi får en ordentlig politimission.

Forsvarsministeren sagde til Jeppe Kofod, at Kosovo er et ekstremt vigtigt emne, som udenrigsministrene skal drøfte på det kommende møde, og som udenrigsministeren sikkert vil komme ind på, når han kommer i samråd. De oprindelige planer om, at EU skulle overtage politiarbejdet fra FN i løbet af juni måned, bliver forsinkede. Det er selvfølgelig ærgerligt, at det er blevet forsinket, idet der er tale om den største politimission nogen sinde. Det ville være godt for EU og godt for Kosovo. Forsvarsministeren tilføjede, at de danske soldater faktisk er udrustet til "riot control" og har gjort en fortrinlig indsats i den forbindelse.

Jeppe Kofod tog spørgsmålet om Balkan op igen, da udenrigsministeren var kommet i samråd, og spurgte udenrigsministeren, hvad Danmark gør for at løse problemet med, at politiindsatsen i Kosovo er blevet forsinket, således at FN-styrkerne må påtage sig politiopgaver.

Udenrigsministeren sagde, at han indgående havde drøftet Balkan med FN's generalsekretær, da han var i New York, for der er et stort problem, at der ikke kommer de 1.800 EU-folk, som der skulle komme den 1. juni, men kun 600. Udenrigsministeren mente dog, der var nogle løsningsmuligheder på vej.

Yildiz Akdogan var bekymret over den måde, anerkendelsen af Kosova blev modtaget på i Kosovos nabolande, hvor der havde været en del nationalistisk optøjer. Hun spurgte i den forbindelse, om man har overvejet nogle præventive tiltag, i tilfælde af at der skulle opstå større konflikter i området.

Udenrigsministeren nævnte, at 39 lande har anerkendt Kosovo. Man har lavet en associeringsaftale med Serbien, som først bliver ratificeret, når alle er enige om, at de samarbejder godt nok. NATO har beredskabsplaner for de forskellige situationer, der kan opstå.

3. Afghanistan

– Politisk drøftelse

Rådsmøde 2869+2870 – bilag 1 (samlenotat side 6)

Udenrigsministeren: På rådsmødet vil udenrigs- og forsvarsministrene sammen drøfte situationen i Afghanistan, herunder Afghanistankonferencen i Paris i midten af juni.

På mødet ventes vi at blive enige om en fordobling af EU's politimission i Afghanistan, som er engageret i træningen af afghanske politistyrker.

Fra dansk side lægges vægt på opbygningen af en effektiv og troværdig afghansk politistyrke. For at understrege betydningen heraf er Danmark gået ud over det lovede bidrag på fem politifolk og bidrager ultimo maj 2008 med otte politifolk til fire forskellige provinser i Afghanistan.

På mødet vil vi selvfølgelig tillige se frem mod Afghanistankonferencen i Paris, der bliver en lejlighed til at drøfte situationen i landet, gøre status over de opnåede resultater og diskutere den fremtidige indsats.

Lone Dybkjær stillede et spørgsmål om Afghanistan, mens forsvarsministeren var i samråd. Hun henviste til, at der i tidens løb havde været kritik af, at der manglede samarbejde i Afghanistan mellem de forskellige aktører. Hun spurgte, i hvilket omfang det er blevet bedre, og hvad man i EU vil gøre i den forbindelse.

Forsvarsministeren indrømmede, at samarbejde mellem EU og NATO i Afghanistan ikke har fungeret særlig godt i en periode, men i forbindelse med NATO-topmødet i Bukarest var man blevet enige om at koordinere indsatsen bedre. Der er ingen tvivl om, at Frankrigs tilnærmelse til NATO vil bedre situationen, idet Frankrig er et af de lande, som har været tilbageholdende. Forsvarsministeren så altså klare tegn på en forbedring og nævnte i den forbindelse, at EU nu udvider politimissionen i Afghanistan, hvor EU har 180 mand. Det er ikke kun NATO-soldater, der bliver skudt på, det er også EU-borgere. Derfor må vi kræve, at der er et ordentligt samarbejde. Forsvarsministeren nævnte, at det var et emne, han tidligere havde taget op.

Lone Dybkjær spurgte – i lyset af det, forsvarsministeren havde sagt om Frankrig og NATO – om forsvarsforbeholdet har betydet noget i forbindelse med Afghanistan.

Forsvarsministeren svarede Lone Dybkjær, at han blandede sig i diskussionerne, selv om vi har et forsvarsforbehold, og f.eks. havde sagt, at han mente, EU har et ansvar, fordi det også er EU-borgere, der bliver slået ihjel.

4. Somalia

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 2869+2870 – bilag 1 (samlenotat side 8)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (072) – bilag 51, side 168 (senest behandlet i EUU 7/12-07)

EUU alm. del (06) – bilag 337, side 1225 (behandlet i EUU 11/5-07)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

Svend Auken nævnte dette punkt, mens forsvarsministeren var i samråd. Svend Auken mente, Danmark gør en flot indsats over for sørøveri ved Somalia. Han var ikke helt klar over rollefordelingen i den nuværende regering, men gik ud fra, at det ikke var udenrigsministeren, men forsvarsministeren, der stod for dette.

Forsvarsministeren bekræftede, at Danmark har engageret sig i at bekæmpe pirateri ud for Somalia, og vi har også eskorteret skibe fra World Food Programme, hvilket udviklingsministeren ville kunne fortælle om, når hun kommer i samråd. Vi har også en interesse i at bekæmpe pirateri, fordi Danmark står for omkring 10 pct. af al transport på verdenshavene. Vi har set, hvilke omkostninger pirateri kan have på det personlige plan, når søfolk tages som gidsler i flere måneder. Det er udenrigsministeren, der fører forhandlingerne, men det er Forsvarsministeriet, der stille skibene til rådighed. Forsvarsministerens personlige holdning var, at det danske forsvar skal deltage i denne type operationer, fordi det er med til at skabe sikkerhed langt fra Danmark og er med til at forhindre menneskelige tragedier og tab af menneskeliv.

5. Mellemøsten

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 2869+2870 – bilag 1 (samlenotat side 10)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (072) – bilag 247, side 766 (senest behandlet i EUU 25/4-08)

EUU alm. del (072) – bilag 151, side 383 (behandlet i EUU 8/2-08)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

6. (Evt.) WTO/DDA

– *Redegørelse ved Kommissionen*

Rådsmøde 2869+2870 – bilag 1 (samlenotat side 12)

EUU alm. del (072) – bilag 149 (orientering om WTO 2007)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (072) – bilag 179, side 544 (senest behandlet i EUU 29/2-08)

EUU alm. del (06) – bilag 443, side 1663 (behandlet i EUU 13/7-07)

EUU alm. del (06) – bilag 408, side 1535 (behandlet i EUU 21/6-07)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

7. (Evt.) Irak

– Rådskonklusioner

Rådsmøde 2869+2870 – bilag 1 (samlenotat side 14)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (072) – bilag 247, side 762 (senest behandlet i

EUU 25/4-08 – punktet ikke nævnt)

(behandlet i Statsministeriet 16/11-07 pga. valg, se rådsmøde 2830+2831 – bilag 4)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

Yildiz Akdogan kunne se, at der ydes ret store beløb til Irak med fokus på demokrati og retsstat, men mente stadig, at forholdene for kvinder er meget usikre, og at det stadig er meget farligt for kvinder at gå på gaden. Kvinder bliver også tvunget til at gå med bestemte klædningsstykker. Hun spurgte, om regeringen har taget initiativ til at få dette sat på dagsordenen.

Udenrigsministeren delte fuldstændig den bekymring, Yildiz Akdogan havde givet udtryk for. Derfor indgår det i den politiske dialog, hvor man bl.a. taler om ligestilling, demokrati og menneskerettigheder. I den forbindelse nævnte udenrigsministeren, at der den 29. maj skal være en konference i Stockholm, hvor man skal diskutere Irak.

8. Georgien

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 2869+2870 – bilag 1 (samlenotat side 16)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (072) – bilag 179, side 546 (senest behandlet i

EUU 29/2-08 – punktet ikke nævnt)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

9. EU-USA

– *Redegørelse ved formandskabet*

Rådsmøde 2869+2870 – bilag 1 (samlenotat side 18)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

Jeppe Kofod havde set, at i forbindelse med den kommende drøftelse med USA havde Danmark spillet ind med økonomisk samarbejde, klima og den internationale retsorden. Han ville gerne vide, hvad regeringen konkret har spillet ind med, idet han lagde meget vægt på, at vi tager den internationale retsorden op over for USA. Det drejer sig bl.a. om menneskerettigheder, forbud mod tortur, overholdelse af Genèvekonventionen osv.

Svend Auken henviste til, at han sidste gang havde rejst et spørgsmål, som han ville rejse igen og bede udenrigsministeren tage op, nemlig at der ikke er styr på den amerikanske økonomi, og at dollarkursen er helt i bund, hvilket har en destabiliserende virkning på verdensøkonomien. Så mente han ikke, man kunne lade, som om det store problem ikke eksisterede, når man holdt topmøde med USA.

Udenrigsministeren var glad for, at Jeppe Kofod trak spørgsmålet om den internationale retsorden frem, for det er i høj grad et dansk ønske. Tortur og retssikkerhed er på dagsordenen, og det indgår også i den amerikanske valgkamp, idet både Obama og McCain er meget optaget af det.

Udenrigsministeren svarede Svend Auken, at de økonomiske problemer selvfølgelig også drøftes, når man holder topmøde med USA.

10. Den Europæiske Sikkerheds- og Forsvarspolitik (ESDP)

– Politisk drøftelse

Rådsmøde 2869+2870 – bilag 1 (samlenotat side 20)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (072) – bilag 51, side 166 (senest behandlet i EUU 7/12-07 – punktet ikke nævnt)

Forsvarsministeren: På rådsmødet den 26. maj skal vi bl.a. drøfte:

- Igangværende militære operationer i Bosnien-Herzegovina og Tchad.
- Udviklingen af militære kapaciteter.
- Samarbejdet med NATO.

Jeg skal i den forbindelse erindre om den kendsgerning, at vi – på grund af forsvarsforbeholdet – ikke deltager i hverken den militære kapacitetsudvikling i regi af EU eller i EU-ledede militære operationer.

I forbindelse med operationsdrøftelsen forventes det centrale emne at blive status for EU's militære operation i Tchad og Den Centralafrikanske Republik. Operationen, der har til formål at beskytte flygtninge fra Darfur, blev iværksat i januar 2008.

Mandatet udløber i marts 2009, hvilket skal ses i lyset af, at EU-operationen faktisk fra starten var tænkt indsat som en overgangsoperation, der skulle bane vejen for en senere FN-indsats.

Drøftelserne om FN's overtagelse af operationen fra EU er i gang i øjeblikket. Et biprodukt af operationen er dermed også mulighederne for at arbejde med at få samarbejdet mellem EU og FN til at fungere endnu bedre. Det er et meget vigtigt punkt.

EU's militæroperation i Bosnien-Herzegovina blev i lyset af den stabile, positive sikkerhedssituation nedtrappet til godt og vel 2.500 mand i 2007. Status i dag er, at de militære opgaver gradvist overdrages til de bosniske myndigheder. Der har i foråret kunne konstateres flere positive udviklinger i Bosnien. Man ser nu frem til den kommende halvårige evaluering af operationen, inden overvejelserne om en eventuel nedlukning af operationen i Bosnien-Herzegovina måske vil blive indledt.

For så vidt angår udviklingen af militære kapaciteter vil drøftelserne på mødet omhandle EU's kampgrupper og arbejdet i EU's forsvarsagentur. Sigtet med både EU's kampgrupper og arbejdet i EU's forsvarsagentur er at tilvejebringe de nødvendige kapaciteter, så EU-landene vil kunne handle – og gerne handle hurtigt – ifald en krise opstår. På mødet vil vi blive orienteret om status for forsvarsagenturets arbejde. Dette bliver dog formentlig ganske kort, idet de 26 andre landes forsvarsministre forinden har afholdt møde i agenturets styrelsesråd. Den drøftelse deltager jeg som bekendt ikke i. Men under alle omstændigheder vil det give en overordnet indsigt i agenturets arbejde. Det er selvfølgelig vigtigt for at mig at følge det, selv om vi ikke deltager i arbejdet i agenturet.

På mødet vil vi også drøfte EU's strategiske partnerskab med NATO. Som følge af franske signaler om tilnærmelse til NATO og amerikanske udtalelser på NATO-mødet om merværdien i EU's militære dimension er det klart mit håb, at der vil ske en forbedring af samarbejdet mellem EU og NATO. Imidlertid stiller det lidt anspændte tyrkisk/cypriotiske forhold stadig begrænsninger for samarbejdets indholdsmæssige dybde.

EU's indsats i Afghanistan vil også komme op på mødet. Jeg vil henvise til udenrigsministerens orientering af udvalget om EU's indsats i Afghanistan. Jeg vil blot sige, at det er godt, at der på rådsmødet bliver lejlighed til at drøfte dette vigtige emne i en fælles session med udenrigsministrene. NATO er som bekendt allerede stærkt involveret i Afghanistan. Det glæder mig i øvrigt, at EU-landene nu vil forpligte sig til at øge EU-missionens kapaciteter. Kapaciteten vil forhåbentlig blive øget fra de godt 180 mand, man har i øjeblikket.

Steen Gade ville gerne have et uddybende notat om situationen i Tchad.

I øvrigt bad han forsvarsministeren om at overveje, hvordan Europaudvalget og Folketinget kan blive bedre informeret om de konkrete sager inden for den europæiske sikkerheds- og forsvarspolitik, idet det ikke varer mange måneder, før man skal ud og diskutere det med vælgerne. Han bad specielt om, at det referat, der kommer efter det kommende rådsmøde, må blive mere udbygget, end det plejer at være.

Svend Auken sagde, at han havde forståelse for, at forsvarsministeren hidtil havde været tilbageholdende med at gå for meget ind i det samarbejde, som vi på grund af vort forsvarsforbehold ikke deltager i, men ligesom Steen Gade mente han, der ville blive større interesse for det, når der kommer en folkeafstemning. Under hensyn til, at det kommende franske formandskab har bebudet et stort forsvarsinitiativ til efteråret, herunder at man vil have en permanent udrykningsstyrke i EU-regi, som kan påtage sig opgaver som den i Tchad, ville han gerne vide, om det er en diskussion, der er i gang nu – uanset om forsvarsministeren personligt deltager i drøftelserne herom.

Morten Messerschmidt spurgte – da han forstod, at Danmark gerne ville engagere sig i flere EU-aktioner – om vi har det nødvendige materiel og det nødvendige antal soldater til også at deltage i aktioner i Tchad. Han ville gerne vide, hvor disse ekstra folk evt. befandt sig?

Forsvarsministeren erklærede sig fuldstændig enig med Steen Gade i, at hvis politikerne skal kunne diskutere den europæiske sikkerheds- og forsvarspolitik bedre, skal de have mere information om det konkrete samarbejde. Han ville drøfte med udenrigsministeren, hvordan man kan få det gjort sådan, at man ikke overlapper hinanden, og han ville sørge for, at udvalget efter mødet i Rådet i næste uge fik et papir, hvor man redegør for situationen, og hvad den f.eks. har af betydning for flygtningene fra Darfur.

I svaret til Svend Auken nævnte forsvarsministeren, at EU's målsætning er at bi-drage til løsning af krisestyringsoperationer med militære midler, men der bliver ikke tale om operationer af samme størrelse som NATO-operationer. Man vil have en udrykningsstyrke, som med relativt kort varsel skal kunne sættes ind i tilfælde af

humanitære katastrofer og danne grundlag for, at der senere kan komme en FN-operation i gang. Frankrig har arbejdet hårdt for det. Forsvarsministeren mindede om, at der allerede nu er opstillet en nordisk udrykningsstyrke, som vi ikke deltag

NOT ger i. Han ville sende udvalget et stykke papir, som viste status for sagen. Forsvarsministeren betegnede i øvrigt ambitionsniveauet for EU's operationsstyrke som højt, idet der er tale om, at den skal kunne rykke ud med en uges varsel. Det mente han nu, den ville have svært ved, hvis den ikke skulle marchere til indsatsområdet, idet man ikke har tilstrækkelig luftkapacitet.

Forsvarsministeren svarede Morten Messerschmidt, at der altid vil være en større efterspørgsel efter militær kapacitet, end vi kan stille med, selv om forsvarsforbeholdet bliver fjernet, men hvis vi ikke havde forsvarsforbeholdet, ville den til enhver tid siddende regering have et større spektrum af missioner, vi kunne vælge at deltage i. I dag er en mission i Tchad udelukket, selv om den har et humanitært formål, som forsvarsministeren troede alle kunne blive enige om. Vi så i Bosnien, at da operationen blev overtaget af EU, måtte Danmark trække sine soldater hjem. Forsvarsministeren præciserede, at han ikke sagde, vi havde flere soldater at sende ud, hvis forsvarsforbeholdet bliver fjernet, men vi kan deltage i et større antal missioner og får derved mulighed for en bedre prioritering. Han tilføjede, at det altid vil være Folketinget, som tager stilling til, hvor vi skal sende danske soldater ud.

Lone Dybkjær ville gerne i det videre forløb have en opdatering af, hvad der sker med forsvarsagenturet, selv om vi ikke er med.

Morten Messerschmidt forstod, at vi blot ville have flere valgmuligheder, hvis forsvarsforbeholdet blev ophævet, men ikke kunne sende flere soldater ud. Men vi kan f.eks. trække dem ud af Afghanistan og sende dem til Tchad.

Formanden sagde, at Europaudvalget ville være interesseret i efter sommerferien at få et samråd med forsvarsministeren om udrykningsstyrken, når vi ved mere om det franske initiativ. Han var specielt interesseret i det, forsvarsministeren sagde om vores manglende "lifting capacity". Han tilføjede, at uanset hvordan menuen for en folkeafstemning bliver formuleret, troede han, forsvarsforbeholdet ville komme til folkeafstemning.

Forsvarsministeren sagde i anledning af Morten Messerschmidts bemærkninger, at selv om vi ikke har flere soldater, kunne vi f.eks. sende et transportfly, et såkaldt C 130 fly, ud, hvis vi ikke havde forsvarsforbeholdet, og det ville gøre en forskel, idet der er et ekstremt behov for luftkapacitet.

NOT I anledning af formandens bemærkninger sagde forsvarsministeren, at han gerne ville komme i samråd, idet han havde deltaget i de fleste af rådsmøderne og havde mange informationer, som han gerne delte med udvalget. Han ville se, om man kunne lave et notat, som man kunne sende til Europaudvalget.

Formanden takkede herfor og tilføjede, at måske skulle man lave en høring om emnet.

11. EU som global partner for udvikling

– Rådskonklusioner

KOM (2008) 0177

Rådsmøde 2869+2870 – bilag 1 (samlenotat side 22)

Monterrey-processen

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (06) – bilag 337, side 1234 (senest behandlet i EUU 11/5-07)

Udviklingsministeren nævnte ikke dette punkt.

12. Børns rettigheder i udviklingsbistand

– Rådskonklusioner

KOM (2008) 0055

Rådsmøde 2869+2870 – bilag 1 (samlenotat side 27)

Udviklingsministeren nævnte ikke dette punkt.

13. Økonomiske Partnerskabsaftaler

– Orientering ved Kommissionen

Rådsmøde 2869+2870 – bilag 1 (samlenotat side 29)

KOM (2007) 0717 – bilag 3 (henvendelse fra 92-gruppen af 20/5-08)

Forhandlinger med AVS-landene:

KOM (2007) 0717 – svar på spørgsmål 1-10 (om EPA-aftaler)

KOM (2007) 0717 – svar på spørgsmål 11 (om EPA-aftaler)

KOM (2007) 0717 – svar på spørgsmål 12-20 (om EPA-aftaler)

KOM (2007) 0717 – bilag 1 (fortroligt) (erklæring om økonomiske partnerskabsaftaler)

Alm. del (072) – bilag 74 (henvendelse af 10/1-08 fra ATTAC, Ibis og Afrika vedr. EPA-forhandlingerne)

EU-note (072) – E 12 (notat om økonomiske partnerskabsaftaler)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (072) – bilag 136, side 358 FO (forhandlingsoplæg forelagt EUU 7/2-08)

Alm. del (072) – bilag 82, side 244 (behandlet i EUU 19/12-07)

Alm. del (072) – bilag 51, side 157 (behandlet i EUU 7/12-07)

Udviklingsministeren: Kommissionen forventes at redegøre for de forhandlinger med AVS-lande, der har fundet sted siden årsskiftet om de økonomiske partnerskabsaftaler – EPA'erne. Der synes endnu ikke at være opnået væsentlige nye konkrete resultater.

Redegørelsen vil muligvis blive fulgt op af en udtalelse fra Rådet. Det slovenske formandskab har også lagt op til overvejelser om, hvordan man fra EU's side kan støtte det regionale samarbejde mellem AVS-landene.

Regeringen vil fortsat markere sig som fortalere for, at EU udviser fleksibilitet under de fortsatte forhandlinger til fordel for AVS-landenes videre udvikling.

Regeringen har støttet indgåelsen af de foreløbige handelsaftaler med 35 AVS-lande. Aftalerne sikrer blandt andet, at der ikke er sket en forringelse af handelsadgangen til EU for AVS-landenes varer i forbindelse med ophøret af WTO-undtagelsen den 1. januar 2008 for den særlige handelsordning.

Regeringen støtter desuden bestræbelserne for, i de videre forhandlinger om egentlige EPA-aftaler, at nå frem til resultater, der kan styrke den regionale økonomiske integration. I de videre forhandlinger vil regeringen arbejde for udviklingsvenlige resultater i overensstemmelse med retningslinjerne i folketingsvedtagelse V 41 fra januar måned sidste år og i den seneste folketingsvedtagelse, som blev vedtaget her i onsdags. Det betyder bl.a., at regler om tjenesteydelser m.m. – efter regeringens opfattelse – skal tjene AVS-landenes udviklingsinteresser og egne ønsker.

Steen Gade syntes, nøgleordet i forbindelse med økonomiske partnerskabsaftaler må være fleksibilitet. Han henviste til, at repræsentanter for 92-gruppen samme morgen havde været i deputation i Europaudvalget, og henviste ligeledes til den debat, man havde haft i Folketinget onsdag. Det er naturligvis politisk vanskeligt at åbne indgåede aftaler, men udviklingsministeren bør tilkendegive, at der bør vises fleksibilitet hele vejen rundt.

Europaudvalget var blevet informeret om, at det hollandske parlament havde vedtaget, at det var indstillet på at tage en mere åben drøftelse. Man må være opmærksom på, at Oxfam fører en kampagne i hele Europa. Steen Gade så 92-gruppens henvendelse som et led heri. Han syntes, det var vigtigt, at Danmark beholder førertrøjen sammen med Holland og England. Derfor opfordrede han til, at man får oversat Folketingets vedtagelse til engelsk og får den omdelt osv.

Jeppé Kofod henviste ligeledes til vedtagelsen i Folketinget, som der var et bredt flertal bag. Han opfordrede Rådet til at tilkendegive over for Kommissionen, at den måtte vise fleksibilitet, idet han forstod, at der var en vis divergens mellem, hvad Kommissionen og Rådet mente.

Udviklingsministeren var helt enig med Steen Gade i, at nøgleordet er fleksibilitet.

Hun havde ikke kendskab til vedtagelsen i det hollandske parlament, men ville spørge sin hollandske kollega.

Udviklingsministeren lovede Jeppé Kofod, at hun ville sørge for, at vi får oversat Folketingets vedtagelse til engelsk. Måske kan den omdeles allerede på rådsmødet, selv om det ikke er i overensstemmelse med den sædvanlige procedure.

14. Fødevarerpriser

– Evt. rådskonklusioner

Rådsmøde 2869+2870 – bilag 1 (sammenfatning side 32)

Udviklingsministeren: De stigende fødevarerpriser er sat på mødets dagsorden på min opfordring.

Med udgangspunkt i et oplæg fra bl.a. FN om konsekvenserne af de stigende fødevarerpriser for udviklingslandene vil ministrene drøfte en koordineret EU-indsats.

Der ventes stor opbakning til en totrinsindsats: En hurtig og effektiv nødhjælpsindsats og en langsigtet strategi for bred økonomisk vækst med fokus på erhvervsfremme og landbrugsudvikling i udviklingslandene.

Regeringen vil arbejde for, at EU's humanitære respons er koordineret internationalt, betimelig og relevant.

Regeringen vil understrege behovet for at understøtte udviklingslandenes nationale og regionale bestræbelser på at drage fordel af de stigende fødevarerpriser. For nogle lande er investeringer i landenes landbrugssektorer det vigtigste, for andre handler det om at forbedre rammerne for økonomisk vækst generelt.

Regeringen vil samtidig arbejde for betydelig liberalisering af handlen med landbrugsprodukter. Det skal komme udviklingslandene til gode.

Drøftelserne om de stigende fødevarerpriser ventes at blive fulgt op af en udtalelse fra Rådet.

Steen Gade var glad for, at udviklingsministeren havde fået sat dette punkt på dagsordenen. Han kunne kun være enig i, at det drejer sig om at gøre en hurtig indsats og samtidig have en langsigtet strategi. Med hensyn til den hurtige indsats ville han bede udviklingsministeren argumentere for, at verdensfødevarerprogrammet kunne råde over samme mængde fødevarer som før prisstigningerne, da det er mængden af fødevarer, det drejer sig om, ikke antallet af dollars.

Desuden spurgte han, hvad man vil gøre for at bekæmpe den spekulation, der foregår på markedet.

Han forstod på debatten i Folketinget, at man ikke var helt enig om det med biobrændstoffer, men han mente stadig væk, at man i en tid med mangel på fødevarer ikke skulle bruge korn til at lave biobrændstof. Det er yderligere benzin på spekulationsbålet.

Udviklingsministeren mente, at nogle af de ting, der vil være omdrejningspunktet for den diskussion, det er lykkedes at få på dagsordenen, vil være det, Steen Gade pegede på. Hun oplyste, at hun havde taget initiativ til at lave en intern høring i ministeriet, hvor man havde inviteret en række gode folk, som vidste meget om disse ting. På baggrund heraf ville hun efterfølgende tage en drøftelse i Udenrigsudvalget, hvor hun kunne afrapportere fra rådsmødet og krydre det med, hvad der var blevet sagt i den interne høring. I øvrigt havde hun forstået, at Udenrigsudvalget også selv havde besluttet at tilrettelægge en høring om fødevarerpriser-

ne, hvilket hun syntes var rigtigt godt. Der er behov for, at alle får en viden om, hvad det egentlig er for udfordringer, vi står over for, så man kan træffe kloge politiske beslutninger.

Svend Auken håbede, at udviklingsministeren også ville nævne hensynet til klimaet, når man skulle diskutere fødevarerpriserne, idet der ikke er tvivl om, at tørken i Australien af de fleste betragtes som havende forbindelse med klimaet. Det må vel være et dansk synspunkt, at landbrugsjord brugt til energiformål aldrig kan konkurrere med fødevarer, når der er tale om sult og katastrofesituationer. Det er svært for folk at forstå, hvorfor man skal rydde store arealer for at dyrke bio-brændsel til os, for at vi kan slippe billigere om ved vores klimaforpligtelser, når folk sulter.

15. Kommissionens forslag til en stabiliserings- og associeringsaftale mellem de Europæiske Fællesskaber og deres medlemslande og Bosnien-Hercegovina samt interimsaftale på det handelsmæssige område

KOM (2008) 0182, KOM (2008) 0183

– *Forventes vedtaget på et kommende rådsmøde*

Rådsmøde 2869+2870 – bilag 1 (samlenotat side 34)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

16. Ændringen af statuten for den europæiske ombudsmand

– *Forventes vedtaget på et kommende rådsmøde*

Rådsmøde 2869+2870 – bilag 2 (tillæg til samlenotat)

EU-note (072) – E 36 (Europa-Parlamentet reviderer ombudsmandens statut)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

18. (Evt.) Burma

– Politisk drøftelse

Rådsmøde 2869+2870 – bilag 7 (tillæg til samlenotat)

Udviklingsministeren: Jeg forventer, at briefinggen fra EU-kommissæren og den eventuelt efterfølgende drøftelse vil tage udgangspunkt i resultatet af den FN/ASEAN donorkonference, der finder sted i Rangoon på søndag, den 25. maj – og hvor jeg deltager. Derfor er jeg glad for, at jeg kunne komme på her i den tidlige morgenstund og ikke i frokostpausen, da jeg skal rejse lige omkring frokosttid.

Det er vigtigt for mig at understrege, at jeg deltager i mødet, fordi der er tale om et FN/ASEAN-møde. Det vil sige, det er ikke et møde, som generalerne er værter for. Jeg deltager primært for at vise Danmarks opbakning til FN og det pres, FN lægger på generalerne. Jeg deltager selvfølgelig også for at drøfte, hvordan vi kan sikre eller forbedre den humanitære nødhjælps adgang til Burma.

Det ser ud til, at der efter det ASEAN-møde, som fandt sted i mandags, er sket et gennembrud i forhandlingerne med den burmesiske regering om adgang til landet for nødhjælp og personel. Adgangen til de berørte områder for internationale nødhjælpsarbejdere er dog fortsat meget begrænset. Det er derfor vigtigt, at presset på regimet opretholdes, og det er som sagt derfor, jeg deltager i mødet på søndag.

Steen Gade var glad for, at udviklingsministeren rejser til Burma. Han syntes, vi må tilkendegive, at vi er villige til at give flere penge.

Jeppe Kofod henviste til, at man i FN's sikkerhedsråd forsøger at få en resolution igennem, hvor man siger, at man med alle midler skal få nødhjælpen frem til den 2½ million burmesere, som lider – selvfølgelig i samarbejde med de burmesiske myndigheder. I den forbindelse mente han, Frankrig optræder lidt hyklerisk, når den franske regering siger, at man med alle midler skal have nødhjælpen frem, samtidig med at det franske olieselskab Total giver milliardindtægter til juntaen. Han spurgte, om man kan true med at lukke for olieleverancerne. Selv om der nu er kommet positive signaler fra juntaen i Burma, virker det, som om det ikke rigtigt fungerer i praksis.

Udviklingsministeren ville ikke gentage alt fra den glimrende debat, der havde været onsdag i Folketingssalen, men pointerede, at den danske regering følger situationen tæt. Hun svarede Steen Gade, at det er muligt, at det allerede er på selve rådsmødet, det bliver meldt ud, at vi er villige til at give mere. Udviklingsministeren gjorde opmærksom på, at der også kommer en fase, hvor selve nødhjælpsfasen er afsluttet. Det bliver enormt interessant at se, hvordan generalerne vil reagere. Vi kan ikke rykke ind med en massiv genopbygningsindsats, medmindre vi samarbejder med de burmesiske myndigheder.

Udviklingsministeren fik under mødet i Europaudvalget overbragt en Ritzau-meddelelse om, at FN's generalsekretær nu siger, at styret i Burma har accepte-

ret, at alle nødhjælpsarbejdere vil få adgang til landet. Hun sagde, at vi må efterprøve, om det sker. Udviklingsministeren forventede, at hun dagen efter selv fik mulighed for at komme ud og se nogle af de berørte områder.

Udviklingsministeren gav i svaret til Jeppe Kofod udtryk for, at det var et fantastisk show, man var udsat for, når man så, hvad franskmændene sagde over for offentligheden, og hvad de gjorde på rådsmøderne. Vi har fra dansk side lagt vægt på, at alle muligheder skulle være åbne, hvilke vi fik med ind i rådskonklusionerne ved udviklingsministerrådet i sidste uge. Men den franske udenrigsminister har ikke løftet en finger for at få det fremmet. Den mulighed for at indføre sanktioner, som Jeppe Kofod nævnte, stødte mod franske særinteresser. Skulle der opstå en mulighed i FN's sikkerhedsråd, ville det glæde udviklingsministeren, men hun troede ikke, det var realistisk.

Svend Auken syntes også, det var flot, at udviklingsministeren tog til Burma, og ønskede udviklingsministeren god rejse.

Udg. 19. Iran

- *Forventes behandlet ved et kommende rådsmøde*

Punktet var udgået af dagsordenen.

20. (Evt.) Zimbabwe

- *Politisk drøftelse*
Rådsmøde 2869+2870 – bilag 4 (tillæg til samlenotat)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

21. Ny finansiel mekanisme til social og økonomisk udligning i EØS

- *Forventes vedtaget på et kommende rådsmøde*
Rådsmøde 2869+2870 – bilag 5 (tillæg til samlenotat)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

22. Forslag til Rådets afgørelse om fastlæggelse af Det Europæiske Fællesskabs holdning på møder i Den Internationale Hvalfangstkommission

– *Forventes behandlet på rådsmøde (miljø) den 5. juni 2008*

KOM (2007) 0821

Rådsmøde 2869+2870 – bilag 6 (tillæg til samlenotat)

KOM (2007) 0821 – bilag 4 (supplerende grundnotat af 4/3-08)

Rådsmøde 2795+2796 – bilag 8 (henvendelse fra Den Nordatlantiske Gruppe)

EUU alm. del (06) – bilag 244 (grundnotat af 13/3-07)

EUU alm. del (06) – bilag 282 (høringssvar)

EUU alm. del (06) – bilag 243 (fortroligt) (Kommissionens henstilling til Rådet om deltagelse i forhandlingerne)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (072) – bilag 151, side 388 FO (forhandlingsoplæg forelagt EUU 8/2-08)

EUU alm. del (06) – bilag 309, side 1135 (behandlet i EUU 20/4-07)

Udenrigsministeren: Kommissionens forslag til fastlæggelse af EU's holdning på møder i Den internationale Hvalfangstkommission ventes sat på dagsordenen som B-punkt på det kommende rådsmøde for miljø den 5. juni 2008. Derfor forelægges sagen til orientering.

Som I alle ved, har vi grundigt forhandlet denne sag i udvalget, og der blev givet forhandlingsoplæg af Europaudvalget den 8. februar i år. Det har vi selvfølgelig holdt os til. Det har ikke været muligt at nå et resultat, der tilgodeser rigsfællesskabets interesser. Vi har derfor – som varslet i februar, og som der var indforståelse med her i udvalget – været nødt til at meddele vores EU-partnere, at vi vil benytte erklæring 25 til Maastrichttraktaten. Denne erklæring giver et EU-land som Danmark mulighed for under visse betingelser selvstændigt at varetage interesserne for oversøiske lande og territorier, hvilket for Danmarks vedkommende er Færøerne og Grønland.

Dette er kun til jeres orientering om, hvordan det er gået siden vort møde her i Europaudvalget den 8. februar.

Steen Gade betegnede det som pinligt, at vi på et naturbeskyttelsesområde beder om undtagelser og udnytter Maastrichttraktatens erklæring 25. Han mente, de andre lande ville give os nogle ordentlige høvl. Han spurgte, om det overhovedet ikke giver udenrigsministeren eller regeringen nogen anfægtelser om, hvorvidt den linje, vi kører, er korrekt.

Han formodede, at vi var det eneste land, der brugte erklæring 25.

Han spurgte, om udenrigsministeren har forståelse for den tankegang, at det svækker Danmark i en lang række andre internationale miljø- og naturbeskyttel-

sesforhandlinger, idet de kan sige til os: "I vil gerne presse på for det globale miljø, men når det drejer sig om jer selv, gør I bare, som det passer jer." Det samme gør Japan, men det holder sig dog inden for nogle formelle rammer.

Gitte Seeberg delte Steen Gades synspunkt. Hun rejste spørgsmålet om hvalreservatet ud for Sydamerika og spurgte, om man ikke på det punkt kan støtte de andre landes synspunkt. Hun mente, at når det ikke har været muligt at få et fuldstændigt forbud mod hvalfangst, må det være et minimum, at man dog kan tilslutte sig en udvidelse af hvalreservatet ud for Sydamerika, som ikke har noget med Grønland og Færøerne at gøre.

Hun forstod, at spørgsmålet om dyrevelfærd formentlig vil udgå af dagsordenen på grund af japansk modstand. Hun spurgte, om det ikke er et spørgsmål, man har tænkt sig at gå videre med. Hun mente, man brugte fangstmetoder, som man under ingen omstændigheder ville tillade, hvis det foregik inden for landbruget, og som hun ville betegne som dyrplageri. Hun spurgte, om regeringen vil tage det op på mødet, og hvordan regeringen vil stille sig til det, hvis andre tager det op.

Lone Dybkjær læste papirerne sådan, at der var kommet et forslag fra formandskabet, hvor man har opgivet, at det er Kommissionen, der skal være forhandler. Går regeringen imod det?

Der står i det supplerende samlenotat: "På sigt risikerer forslaget at have konsekvenser for den hvalfangst, der med IWC's billigelse drives i grønlandsk farvand." Hvorfor vil det det? Videre står der: "Såfremt Kommissionens ambition også i fremtiden er, at IWC skal regulere fangsten af småhvaler, så vil dette kunne have konsekvenser for Grønland og Færøerne i relation til den traditionelle småhvalfangst i grønlandske og færøske farvande." Det forstod hun ikke, idet hun mente, Grønland og Færøerne ikke foretog sig noget, som ikke var oprindelige folks hvalfangst.

Svend Auken pegede på, at den internationale reaktion over for Danmark har været meget skarp, og hvis det går op for de andre lande, at vores standpunkt skyldes et hensyn til Grønland, vil det også ramme Grønland meget hårdt.

Han forstod ikke, at vi går imod udvidelsen af hvalreservatet ved Antarktis, som i sin tid var blevet oprettet med grønlandsk tilslutning. I den forbindelse pegede han på, at såvel Chile som Australien og New Zealand går ind for det. Idet han selvfølgelig vedkendte sig, hvad Socialdemokraterne tidligere har sagt, rejste han spørgsmålet, om det alligevel ikke ville være klogt og i det grønlandske folks interesse at gå med til den foreslåede udvidelse af dette reservat. Han mente, der på dette punkt er en mere åben holdning hos Grønland, end der er på Færøerne, og det er jo i første omgang Grønland, for hvem det spiller en rolle, idet man på Færøerne overhovedet ikke fanger store hvaler.

Udenrigsministeren syntes ikke, man behøvede at gentage den meget lange diskussion, man havde haft i Europaudvalget den 8. februar, hvor regeringen fik sit forhandlingsoplæg, hvoraf der indgik, at vi kunne bruge erklæring 25.

Udenrigsministeren sagde i anledning af Steen Gades bemærkninger om, at det skader os, at man af og til også skal gøre, hvad der er rigtigt, og ikke kun tænke på, om man bliver klappet på skulderen af alle dem, der ikke har hvaler i deres

farvande. Problemet er at få dem, der fanger hvaler, ind i en situation, hvor vi kan få begrænset hvalfangsten til det bæredygtige og det forsvarlige. Det er derfor, vi kæmper for at opretholde IWC. Det var også det, der var flertal for i Europaudvalget den 8. februar – på nær SF, som ikke støttede forhandlingsoplægget. Udenrigsministeren mente ikke, det svækker Danmark i andre sammenhænge, men at man respekterer, at vi på grund af Grønland og Færøerne indtager en særlig stilling. Det var udenrigsministerens opfattelse, at et andet synspunkt ville være farligt for hvalerne.

Udenrigsministeren sagde til Gitte Seeberg, at vi gerne ville have en udvidelse af reservatet i Sydhavet, hvis den videnskabelige komité anbefalede det, men det gør den ikke.

Udenrigsministeren var enig med Gitte Seeberg i, at dyrevelfærd er meget vigtig, og at vi må sørge for at forbedre fangstmetoderne. Det er også vort synspunkt i IWC.

I anledning af Lone Dybkjærs spørgsmål gennemgik udenrigsministeren kompromisforslaget fra formandskabet, som han ikke mente tager tilstrækkeligt hensyn til de grønlandske interesser. Grønlænderne kan få lov til, hvis der er politisk flertal for det, at fange det antal hvaler, som flertallet måtte finde frem til, men grønlænderne er imod, at det bliver en politisk afgørelse. Grønland er heller ikke interesseret i at få status som et oprindeligt folk. Udenrigsministeren pegede på, at vi i dag har et totalforbud mod hvalfangst i europæiske farvande, men hvis man ville gøre det verdensomspændende, ville man få brudt IWC op. Han gentog fra debatten i februar, at han syntes, det danske standpunkt er det eneste ansvarlige.

Videre svarede udenrigsministeren Lone Dybkjær, at Grønland ville kunne komme i den situation, at man af politiske grunde pludselig ville formindske det antal hvaler, grønlænderne havde lov til at fange. I den forbindelse gjorde han opmærksom på, at grønlænderne i øjeblikket ikke fanger den mængde, de har fået lov til.

I anledning af Svend Aukens bemærkninger sagde udenrigsministeren, at han godt var klar over, at man fra andre lande pegede fingre af Danmark, men han mente stadig – uanset den britiske ambassadørs kritik – at vor holdning er den eneste bæredygtige for hvalbestanden, for hvis IWC bryder sammen, så kan der ikke laves internationale aftaler, og så kan alle bare fange de hvaler, de har lyst til. Man kan aldrig få et totalt forbud mod hvalfangst, for det vil lande som Japan, Island og Norge aldrig acceptere.

Udenrigsministeren pegede på, at vi hidtil har stået sammen i rigsfællesskabet og var nået frem til en fælles holdning. Vi skal have de tre områders interesser til at gå op i en højere enhed. Det gjorde vi, da Svend Auken havde ansvaret, og det gjorde vi, da Lone Dybkjær havde ansvaret.

Svend Auken gjorde i anledning af udenrigsministerens sidste bemærkning opmærksom på, at der var ét tilfælde, hvor vi havde været enige med Grønland, men ikke med Færøerne.

Lone Dybkjær erkendte, at såvel den tidligere regering som Schlüterregeringen prøvede at holde sammen på rigsfællesskabet, men det var mere end 15 år si-

den, hun havde haft ansvaret for det område, og der var sket meget siden da. Klima- og miljøtilstanden er ikke den samme i dag. Hun fattede ikke, at Danmark kan være imod at udvide hvalreservatet ved Antarktis, og spurgte, om den videnskabelige komité virkelig har sagt, at det var helt forkert at udvide det og direkte har frarådet det?

Hun forstod, at grønlænderne ikke ville karakteriseres som oprindelige folk, men pegede på, at der foreligger en anden situation, hvis Grønland vil til at foretage kommerciel hvalfangst.

Steen Gade gjorde opmærksom på, at Island, som først havde haft stop for hvalfangst, nu var begyndt at give tilladelse til det igen, og at man i Island har en stor krise, fordi den islandske udenrigsminister har sagt, at hun er imod, at fiskeriministeren har givet denne tilladelse. Han tilføjede, at i Norge er man ved at indse, at det ikke længere kan betale sig at fange hvaler, fordi der ikke rigtigt er noget marked for produkterne mere. Derfor spurgte han, om udenrigsministeren mener, det er klogt at opretholde vores standpunkt.

Han var ikke overbevist om, at udenrigsministeren havde ret i, at IWC ville bryde sammen, hvis man forbød hvalfangst, og mente tværtimod, at Danmark var med til at skærpe konfrontationerne i IWC.

I anledning af udenrigsministerens svar til Lone Dybkjær sagde Steen Gade, at så længe man opererer med en kvote, er der tale om en politisk afgørelse. Betyder regeringens holdning, at Danmark overhovedet ikke mener, hvalfangsten skal reguleres?

I anledning af diskussionen om, hvorvidt grønlænderne vil kaldes oprindelige folk, fastholdt Steen Gade, at han ikke mente, de skulle have lov til at fange hvaler til andet end eget forbrug.

Han mente, regeringen havde forhandlet på skrømt for at kunne bruge erklæring 25.

Det er rigtigt, at den videnskabelige komité ikke støtter en udvidelse af hvalreservatet ved Antarktis, men den støttede heller ikke oprettelsen af det, som Danmark dog medvirkede til. Steen Gade pegede på, at Danmark også har støttet oprettelse af reservatet i det indiske ocean. Efter de oplysninger, han var i besiddelse af, støtter langt de fleste lande på den sydlige halvkugle en udvidelse af reservatet i Sydhavet. Derfor ville han gerne vide, om regeringen kan anføre blot en antydning af saglige argumenter for at gå imod det med henvisning til Grønland.

Udenrigsministeren siger, vi går ind for dyrevelfærd, men det har ikke stået i den danske instruks tidligere. Betyder udenrigsministerens udtalelse, at det nu kommer ind i instruksen?

Steen Gade spurgte, om vi går ind for åbne afstemninger og transparens, hvad der også somme tider skabes tvivl om, når Danmark taler på Grønlands og Færøernes vegne under forhandlingerne.

Til sidst sagde Steen Gade, at han ville indkalde udenrigsministeren og miljøministeren igen til samråd i Miljøudvalget, inden man går videre med forhandlingerne.

Bjarne Laustsen kunne støtte den linje, der er lagt i rigsfællesskabet, men problemet er, at hvis Grønland går enegang, er det os, der bliver kastet smuds på.

Udenrigsministeren gav Lone Dybkjær ret i, at der er sket meget, siden Lone Dybkjær var miljøminister, men rigsfællesskabet har ikke forandret sig. Han mente stadig, det var hans opgave at prøve at holde sammen på rigsfællesskabet.

Med hensyn til reservatet har den videnskabelige komité hverken sagt ja eller nej, men ifølge IWC's vedtægter skal der foreligge en anbefaling fra den videnskabelige komité, hvis man skal oprette reservater. Ellers ryger hele argumentet om bæredygtighed, som er bygget på videnskabsmændenes anbefalinger. Udenrigsministeren ville kraftigt advare imod, at det blev en politisk afgørelse.

I stedet for oprindelige folk kan man tale om traditionelle fangster. Grønlænderne driver ikke kommerciel hvalfangst, og de bruger mindre hvalkød, end de må, men udenrigsministeren ville spørge grønlænderne, når han på tirsdag skulle til Grønland. Udenrigsministeren gentog, at regeringen accepterer videnskabeligt begrundet, bæredygtig fangst.

Udenrigsministeren pegede i svaret til Steen Gade på, at Island ikke har fået tilladelse til at fange hvaler. De har selv taget sig retten til at fange til eget forbrug ved at gå ud af IWC, hvorefter de nu er gået ind igen. Det er rigtigt, at den islandske udenrigsminister har en anden holdning, men hun går også ind for EU, hvilket ikke betyder, at hele Island gør det.

Udenrigsministeren sagde, at dyrevelfærd er med i den instruks, der nu kommer.

Udenrigsministeren ønskede ikke, at IWC bryder sammen, som Steen Gade åbenbart gør.

Udenrigsministeren sagde til Bjarne Laustsen, at man indtager en fælles position, som aftales med de andre parter i rigsfællesskabet. Grønland og Færøerne er også med i delegationen.

Steen Gade replicerede, at han ikke havde sagt, at han gik ind for, at IWC skulle bryde sammen, og mente ikke, der var noget, der tydede på, at IWC er ved at bryde sammen, idet en række lande nu er blevet mindre "hard core".

Udenrigsministeren gentog, at han ikke kun indtager det standpunkt, han har, af hensyn til Grønland, men også fordi han mener, det er det eneste ansvarlige.

Lone Dybkjær gentog, at ifølge kompromisforslaget er Kommissionen ude af billedet. Hun pegede på, at der i forbindelse med hvalreservatet står: "... i overensstemmelse med IWC's regler".

Gitte Seeberg havde forstået, at det, den videnskabelige komité havde taget stilling til, var, om en udvidelse af reservatet var nødvendig for bestandens overlevelse. Udvidelsen er ikke nødvendig for bestandens overlevelse, men derfor kan det alligevel godt være en god idé. Hun ville bede om en skriftlig besvarelse af dette spørgsmål vedrørende en udvidelse af reservatet i Sydhavet.

Udenrigsministeren sagde til Lone Dybkjær, at Kommissionen ønsker at komme ind i billedet, og det ønsker vi ikke, bl.a. fordi Grønland og Færøerne ikke er medlem af EU.

Lone Dybkjær henviste til, at der i det supplerende samlenotat står: "Først og fremmest er forslaget blevet reduceret til kun at gælde for det kommende årsmøde i IWC. Hertil kommer, at formandskabet på krav fra en række lande har udeladt referencen til traktatens artikel 37, som ville give Kommissionen kompetence på området."

NOT **Udenrigsministeren** ville foretrække at give Lone Dybkjær et skriftligt svar på de sidste bemærkninger.

23. Den europæiske naboskabspolitik's østlige dimension

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 2869+2870 – bilag omdeles på mødet

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.